

AVRAM IANCU - 200!

Nr.9(49/septembrie 2024)

Despre educația sanitară în școală

Prof. univ. dr. Paul Magheru

Nimeni nu se îndoiește că prima condiție a fericirii omenești este sănătatea, lipsa suferinței din corp. Îi urmează apoi seninătatea, lipsa tulburării din suflet, bunăstarea, nu bogăția, prietenia și cunoașterea. Funcțiile principale ale organismului sunt metabolismul, funcția menținerii în viață, și funcția sexuală, procreativă, de continuare, perpetuare a vieții. Dicționarele definesc metabolismul ca totalitate a proceselor nutritive de asimilație și dezasimilație care se produc în organism (de la gr. *metabole*- schimbare). Procesul metabolic are o serie de sinonime: mestecare, fărâmare, zdrobire, măcinare, râșnire, metafore împrumutate de la instrumentele care macină cereale (moara) sau alte produse, cafea, piper, scorișoară (râșnița). Despre metabolism și funcțiile sexuale se învață la biologie, anatomie și fiziologia omului. Unii profesori sau părinți consideră că este jenant, rușinos să vorbești copiilor despre sex și organele genitale, ceea ce este o eroare, o prejudecată ce poate avea consecințe neplăcute, uneori dramatice.

Educația sexuală, indiferent de familie sau școală, trebuie începută de la vârsta pubertății (de la lat. *pubes*- pufuleț, fir de păr, vârstă la care apar primii pufi ușori în barbă sau organele genitale. Pubertatea este perioada de vârstă cuprinsă între copilărie și adolscență caracterizată prin apariția funcțiilor de procreare. Educația sexuală trebuie continuată apoi în perioada ulterioară a adolescenței și tinereții până la maturitate. Pubertatea începe în general în jurul vârstei de 10-12 ani. La fete aceasta debutează în jurul vârstei de 10-11 ani și se încheie în jurul vârstei de 16-17 ani. Punctul de început al pubertății la fete este creșterea sânilor și începutul menstruației, ce are loc prima dată în jurul vârstei de 12-13 ani. La băieți punctul de început al pubertății este prima ejaculare sau erecție (emisia de spermă în timpul actului sexual, purtătoare de embrion uman), ce apare în jurul vârstei de 12-13 ani. Pubertatea precoce se poate instala înainte de 9 ani la fete și de 10 ani la băieți.

Urmare celor consemnate în rândurile de mai sus, în urmă cu 20 de ani, în 2004, a fost introdusă în România, ca disciplină opțională Educația sanitară, în cadrul căreia elevii, din clasele întâi până în clasa a XII-a, urmau să fie instruiți inclusiv în privința relațiilor sexuale. Cursul era opțional, cu consimțământul părinților, fiind frecventat de un număr foarte redus de elevi. Drept consecință, România se află azi corigentă la această materie. Un clasament din 2015 arată că 9.282 de minore au născut, în timp ce 676 de mame aveau între 10 și 14 ani. Anual româncele fac peste 70.000 de avorturi, iar una din zece femei care avortează este adolescentă.

În această situație singurul remediu a rămas introducerea cursului obligatoriu de Educație sanitară, care să cuprindă și instrucțiuni de educație sexuală, predate de preferință de profesori de specialitate. Din câte știm noi, în prezent se află în Parlamentul României un proiect de lege privind introducerea obligatorie a cursului de Educație sanitară, nu mai puțin important decât alte discipline fundamentale, după Programe și, dacă se poate, manuale unice, valabile pentru toți copiii de aceeași vârstă, inițiativă care trebuie sprijinită de toți cei interesați de educația și instrucția sanitară a tinerei generații.

Prof. univ. dr. Paul Magheru